

Зміст

Вступ	7
Визначні віхи славетного життя	13
Усе починається з сім'ї	19
Можна багато що побачити як сторонній спостерігач	25
Твоя самоідентифікація у твоїх руках	31
Твоя етнічна приналежність визначається твоїм середовищем	38
Наважуйся мріяти	42
Надія	46
Знайди родючий ґрунт для вирощування своїх мрій	47
Американська мрія	51
Будь тією зміною, яку ти шукаєш	52
Марш від Сельми до Монтгомері	58
За кожним видатним чоловіком	59
Одна голова добре, а дві краще	63
Партнерство — це найважливіша робота	70
Слова мають значення	76
Літератор	80
...але судять за справами	81

Герої Обама	89
Кеннеді	96
Читай, як Обама	98
Тримай в центрі уваги загальну картину	104
Перепони, які слід подолати	108
Соціальні мережі та політичні структури	115
Перший афроамериканський президент Америки	120
Вибудовуй свою політику	122
Це економіка, дурню	128
Ми всі — громадяни світу	136
Очікуй неочікуваного	142
Нобелівська премія Обама	145
Знай, коли йти вперед і коли відступити	147
Обама і Бог	156
Релігія може сприяти соціальній згуртованості	162
Справив діло, гуляй сміло	167
Музичні вподобання Обама	172
Охорона здоров'я для всіх	177
Не завжди отримуєш те, чого хочеш	183
В обхід Конгресу	187
Не бійся компромісів	189
Тимчасове припинення роботи уряду	193
Боротьба з упередженнями — це тривала боротьба	195
Зброя таки вбиває людей	202
Будь готовий витримувати жорстку критику	207
Рух народженців	210
Без жартів, зберігай почуття гумору	211
Спадок Обама	216
Вибрана бібліографія	223

Вступ

«Здавалося, це був початок чогось нового».

ОПРА ВІНФРІ, «MAN OF THE MOMENT»
НА OPRAN.COM, 2015

ня про свою молодість та недосвідченість, щоб стати одним із найвпливовіших людей у світі.. Само собою, йому також довелося боротися з тією частиною політичного піднебесся, яке просто не було готове бачити кольорову людину в Овальному кабінеті.

Він приступив до виконання обов'язків на хвилі народного оптимізму. В 2009 році йому було присуджено Нобелівську премію миру. Комітет Нобелівської премії зазначив:

«Українці рідко людині вдається захопити увагу світу такою мірою, як Обама, і дати своєму народу надію на краще майбутнє. Його дипломатія базується на концепції, згідно з якою ті, хто має керувати світом, повинні робити це, спираючись на цінності й погляди, які поділяє більшість населення світу. Протягом 108 років норвезький Нобелівський комітет прагнув стимулювати саме таку міжнародну політику і такі погляди, видатним світовим виразником яких наразі вважається Обама. Комітет розділяє погляди Обами: «Тепер для всіх нас настав час взяти на себе частку відповідальності за глобальну реакцію на глобальні виклики».

Якщо Обама і думав, що потрапити до Білого дому буде вкрай важко, то реалії президентства дуже скоро спростували таке його уявлення. Він заступив на посаду, коли економіка США перебувала у скрутному становищі, та опинився в центрі міжнародної арени, ситуація на якій все більше дестабілізувалася в умовах регіональних заворушень в Північній Африці й на Близькому Сході, ескала-

Барак Обама посів у історії місце першого афроамериканця, який обіймав посаду президента Сполучених Штатів. Уже лише цей факт робить його одним із найважливіших людей нашої епохи. І все ж в його історії є багато іншого, що іноді ризикує залишитись непоміченим за цією єдиною почесною.

Обама мав важке і нестабільне дитинство. Спочатку він став відомий як перший за всю історію видання афроамериканець — редактор юридичного журналу Гарвардського університету *Harvard Law Review*. Закінчивши навчання, він працював в адвокатській конторі, потім викладав юриспруденцію. Це ще до того, як розгорнулася його політична кар'єра.

Коли він почав пошуки державної посади, то знову збив усіх з пантелику. Після того як він був сенатором у штаті Іллінойс він потрапив до Конгресу США — п'ятий афроамериканець, який це зробив, і всього лише у віці сорока трьох років — один із наймолодших. На той час він уже привернув до себе увагу всієї країни, коли в 2004 році на Національній конвенції Демократичної партії виступив з однією з найвидатніших промов сучасної епохи. Вона проклала йому шлях до Білого дому в 2008 році, коли він переступив через критичні зауважен-

ції російської агресії та зростання абсолютно брутальних нових терористичних організацій.

Деякі з тих, хто ставив під сумнів його придатність до цієї роботи, радісно потирали руки. Так, наприклад, Елізабет Чейні, політик і дочка віцепрезидента Джорджа Буша Діка Чейні, зауважила в 2010 році: «Талант до читання з телесуфлера – це не те саме, що лідерство». А в 2013 році губернатор Нью-Джерсі республіканець Кріс Крісті описав його як «більше стурбованого тим, щоб мати рацію, ніж практичним вирішенням проблем».

Це правда, що ідеалізм і інтелектуалізм Обама (які вражають розходились зі стилем його попередника та пихатістю його наступника) часто були джерелом розчарування для його критиків. Однак для його прихильників вони були важливим аспектом його гасла. У 2009 році оглядач газети *The New York Times* Девід Брукс сказав про нього:

«Хоч якими були політичні розбіжності між ним і людьми, ми всі можемо погодитися, що він демонструє стриманість, неупередженість та інші риси, що асоціюються з гідністю. Культурні наслідки його президентства ще не зрозумілі, але вони можуть перевершити його вплив на політику. Він може відродити концепцію гідності для нового покоління і впровадити новий набір правил для самостійного оволодіння».

Поки ще занадто рано говорити про те, наскільки успішним чи провальним було його президентство. Є успіхи і невдачі, які можна помістити на обидві чаші терезів. В самій країні він часто був зв'язаний важкими економіч-

ними умовами і республіканським конгресом, який не бажав мати з ним справ. Проте були й помітні успіхи: наприклад, він домігся впровадження найрадикальніших за багато десятиліть реформ у галузі охорони здоров'я і керував виходом із фінансової кризи. На міжнародному рівні він впровадив менш войовничий режим, ніж той, який дістався йому в спадок від Джорджа Буша, і міг вказати на захоплення і ліквідацію Усами бен Ладена як на яскраву подію свого правління разом з поліпшенням відносин з Кубою та Іраном. Він також багато зробив для того, щоб пропагувати справу всесвітнього руху на захист довкілля. Проте він був, певною мірою, засліплений подіями на Близькому Сході (зокрема в Сирії) та не зміг покласти початок ері більшої міжнародної гармонії, яку начебто обіцяла його Нобелівська премія.

І все ж Обама почав перехід від політичної фігури до культурного символу – шлях, уторований такими особистостями, як Мартін Лютер Кінг, Махатма Ганді й Нельсон Мандела, кожен з яких був для Обама джерелом натхнення. Незважаючи на те що вітчизняні опоненти продовжують суворо критикувати його, підриваючи репутацію політика, у світі він користується великою повагою. Його зваженість, прогресивний лібералізм і пропаганда соціальної та економічної рівності викликають потужний резонанс, як і його доктрина міжнародного співробітництва. Ба більше, його послідовність і самовладання в атмосфері жорсткої політики Вашингтона вирізняє його з-поміж усіх інших. Однак, як і у випадку з Манделою, цілком можливо, що його голос звучить найбільш потужно, коли він не скутий кайданами повсякденних обов'язків державного посадовця.

Протягом своєї кар'єри Обама залишається вірним своїм основним принципам. Він цінує справедливість і рівність можливостей і, принаймні для своїх прихильників, є втіленням співчутливого лібералізму, який не завжди виступає на передній план у суспільному житті. У цій книзі розглядаються філософія та ідеї, які його скеровували, разом з обставинами та подіями, що допомогли його сформувати. Вона прагне дослідити Обаму і як громадського діяча, і як приватну особу. І він проявляється як людина, керована винятковим оптимізмом — оптимізмом, яким він також надихав інших. Крім того, він виявляється напрочуд непохитним, навіть коли він співчутливий, і рішучим, навіть якщо він визнає необхідність у компромісі. Хай яким є ваше ставлення до нього як до учасника політичного процесу, він — одна з найвидатніших фігур сучасності.

У 2016 році ісландський прем'єр-міністр Ларс Льюкке Расмуссен зазначив: «Що ж, я чув, що бути прикладом для наслідування — це не завжди легко. Але ви, пане президенте, уособлюєте мрію для мільйонів американців і людей у всьому світі».

Визначні віхи славетного життя

- 1961 Барак Хусейн Обама-молодший народився 4 серпня на Гавайях. Його батьки — Енн Данхем, біла американка, та Барак Обама-старший, кенієць за національністю.
- 1962 Барак Обама-старший отримує стипендію на навчання у Гарварді та переїжджає до Бостона.
- 1963 Енн повертається до свого навчання, і її батьки допомагають їй у догляді за Бараком.
- 1964 Данхем подає на розлучення і починає зустрічатися з індонезійським студентом Лоло Суторо.
- 1965 Барак Обама-старший повертається в Кенію. Данхем одружується з Суторо.
- 1967 Данхем і Барак-молодший приєднуються до Суторо в Джакарті, Індонезія.